Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

28. november 2013 *

Apellatsioonkaebus — Juurdepääs institutsioonide dokumentidele — Määrus (EÜ) nr 1049/2001 — Dokumentidega tutvumise õiguse erandid — Artikli 4 lõike 1 punkti a esimene ja kolmas taane — Avalik julgeolek — Rahvusvahelised suhted

Kohtuasjas C-576/12 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 3. detsembril 2012 esitatud apellatsioonkaebus,

Ivan Jurašinović, elukoht Angers (Prantsusmaa), esindaja: advokaat N. Amara-Lebret,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: K. Pellinghelli ja B. Driessen,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano (ettekandja), kohtunikud A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger ja S. Rodin,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Oma apellatsioonkaebuses palub I. Jurašinović tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 3. oktoobri 2012. aasta otsuse kohtuasjas T-465/09: Jurašinović *vs*. nõukogu (edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus"), millega kohus jättis rahuldamata hagi, milles ta palus tühistada Euroopa Liidu Nõukogu 21. septembri

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

2009. aasta otsuse (edaspidi „vaidlusalune otsus”), millega võimaldati osaliselt tutvuda 1.–31. augustini 1995 Horvaatia Vabariigi Knini piirkonnas viibinud Euroopa Liidu vaatlejate teatavate aruannetega (edaspidi „aruanded”).

Õiguslik raamistik

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, lk 43; ELT eriväljaanne 01/03, lk 331) artikli 2 lõikes 5 on ette nähtud:

„Tundliku sisuga dokumentide suhtes, nagu need on määratletud artikli 9 lõikes 1, kohaldatakse vastavalt nimetatud artiklile erirežiimi.”

3 Määruse artikli 4 lõike 1 punkt a on sõnastatud järgmiselt:

„Institutsioonid keelavad juurdepääsu dokumentidele, mille avaldamine kahjustaks:

a) avalikke huve seoses:

— avaliku julgeolekuga,

[…]

— rahvusvaheliste suhetega,

[…]”.

4 Määruse artikli 9 „Tundliku sisuga dokumentide käitlemine” lõikes 1 on sätestatud:

„Tundliku sisuga dokumendid on dokumendid, mis pärinevad institutsioonidest või nende loodud asutustest, liikmesriikidest, kolmandatest riikidest või rahvusvahelistest organisatsioonidest ning mis on liigitatud kui „TRÈS SECRET/TOP SECRET”, „SECRET” või „CONFIDENTIEL” vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele, mis kaitsevad Euroopa Liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades, eelkõige avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes.”

Vaidluse taust

5 I. Jurašinović palus määruse nr 1049/2001 alusel ja tuginedes sellele, et ta on Prantsuse rahvusest liidu kodanik, 4. mai 2009. aasta kirjas Euroopa Liidu Nõukogult võimalust tutvuda 205 aruandega ja dokumentidega, mis kannavad viidet „ECMM RC Knin Log reports” ning mis on koostatud seoses endises Jugoslaavias aset leidnud konfliktiga Horvaatias toimunud Euroopa Ühenduse järelevalvemissiooni raames (edaspidi „ECMM”).

6 Nõukogu võimaldas vaidlusaluse otsusega tutvuda kaheksa aruandega üksnes osaliselt.

7 Nõukogu põhjendas viidet „ECMM RC Knin Log reports” kandvate dokumentide avalikustamata jätmisest keeldumist sellega, et tema valduses ei ole ühtegi sellise viitega dokumenti.

8 Ülejäänud aruannete puhul, millega tutvumist taotleti, esitas nõukogu avalikustamata jätmisest keeldumise põhjenduseks määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti a esimeses ja kolmandas taandes ette nähtud erandid.

9 Täpsemalt leidis nõukogu kõigepealt, et kõigi aruannete avalikustamine kahjustaks liidu huve, seades ohtu nii liidu kui ka selle liikmesriikide rahvusvahelised suhted kõnealuse Euroopa piirkonnaga, ning kahjustaks ka avalikku julgeolekut, eelkõige vaatlejate, tunnistajate ja teiste teabeallikate turvalisust ja kehalist puutumatust, kelle isikud ja hinnangud oleksid aruannete avalikustamise tagajärjel avalikuks tehtud.

10 Seejärel leidis nõukogu, et „hoolimata sellest, et nendes käsitletud asjaolude asetleidmisest on möödunud 14 aastat, on aruanded jätkuvalt väga tundliku sisuga".

11 Lõpuks tunnistas nõukogu vastuseks I. Jurašinovići argumendile, mille kohaselt taotletavad dokumendid on juba avalikustatud, et ta oli kõnealused aruanded edastanud Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni loodud Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelisele kriminaalkohtule (edaspidi „EJRK") kohtuasjas Gotovina jt, mille menetlemine on selles kohtus pooleli. Edastamine toimus siiski vastavalt rahvusvahelise kohtuga rahvusvahelise koostöö tegemise põhimõttele, mitte määruse nr 1049/2001 alusel.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

12 I. Jurašinović esitas vaidlusaluse otsuse tühistamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 19. novembril 2009. Üldkohus lükkas tagasi hagi põhjendamiseks esitatud kõik kolm väidet.

13 Esiteks lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 42 ja 43 tagasi I. Jurašinovići esimese väite, mille kohaselt aruannete väidetav neutraalsus, mis tulenes asjaolust, et ECMM ei olnud endise Jugoslaavia konflikti üks osapooltest, oleks pidanud võimaldama taotletud dokumentidega tutvuda. Täpsemalt asus Üldkohus seisukohale, et isegi kui oletada, et see asjaolu on tõendatud, ei mõjuta see kuidagi küsimust, kas aruannete avalikustamine võis või ei võinud kahjustada avaliku huvi kaitset seoses rahvusvaheliste suhetega, kuivõrd aruanded sisaldavad hinnanguid ja analüüse poliitilise, sõjalise ja julgeolekut puudutava olukorra kohta Knini piirkonnas 1995. aasta augustis. Seega, kui aruannete sisu oleks avalikustatud, oleks võidud esiteks kahjustada liidu poliitikaid, mille eesmärk on aidata kaasa rahu, stabiilsuse ja jätkusuutliku piirkondliku lepituse saavutamisele selles Euroopa piirkonnas, ning teiseks luua olukord mis oleks nõrgendanud Lääne-Balkani riikide usaldust liidusuunalise integratsiooniprotsessi vastu.

14 Teiseks lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 50 ja 51 tagasi I. Jurašinovići teise väite, mille kohaselt aruanded oleks tulnud avalikustada, kuna neid ei olnud eelnevalt määratletud „tundliku sisuga" dokumentidena määruse nr 1049/2001 artikli 9 tähenduses. Üldkohus märkis seoses sellega, et ei sellest sättest ega määruse artiklist 4 ei tulene, et dokumendi sellisena määratlemata jätmine välistab asjaomase institutsiooni võimaluse keelduda sellega tutvumise võimaldamisest tulenevalt ohust kahjustada avaliku huvi kaitset seoses rahvusvaheliste suhetega, kui taotletav dokument sisaldab tundliku sisuga teavet.

15 Kolmandaks lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55–63 tagasi I. Jurašinovići kolmanda väite, mille kohaselt nõukogu avalikustas aruanded varem EJRK-le seoses kohtuasjaga Gotovina jt määruse nr 1049/2001 alusel, mitte vastavalt rahvusvahelise koostöö põhimõttele, mida ei ole olemaski. Üldkohus märkis selle kohta, et kõik ECMM-i arhiivimaterjalid edastati 1990-ndatel aastatel EJRK-le, et võimaldada EJRK prokuröril endise Jugoslaavia territooriumil alates 1991. aastast toime pandud rahvusvahelise humanitaarõiguse raskete rikkumiste eest eeldatavalt vastutavad isikud kohtu alla anda. Samal põhjusel edastas nõukogu prokurörile seoses selle kohtuasjaga EJRK menetluskorra ja tõendite esitamise korra artikli 70 B alusel 48 aruannet nendest, mida I. Jurašinovići taotlus puudutab. Igal juhul tuvastas Üldkohus, et I. Jurašinovići esitatud tühistamishagi ese ei olnud selle otsuse seaduslikkus, millega nõukogu andis loa edastada kõnealused 48 aruannet. Lisaks ei võimalda toimiku materjalidest ükski eeldada, et nõukogu edastas need 48 aruannet A. Gotovinale tulenevalt taotlusest, mis oli esitatud määruse nr 1049/2001 alusel.

Poolte nõuded

16 I. Jurašinović palub Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja saata kohtuasi tagasi Üldkohtule või vastasel juhul tühistada vaidlusalune otsus;

— kohustada nõukogu võimaldama tutvuda kõigi taotletud dokumentidega ning

— mõista nõukogult tema kasuks välja 8 000 eurot menetlushüvitist, millele lisandub intress Euroopa Keskpanga intressimääraga apellatsioonkaebuse registreerimise päeva seisuga.

17 Nõukogu palub jätta apellatsioonkaebuse rahuldamata ja mõista kohtukulud välja I. Jurašinovićilt.

Apellatsioonkaebus

18 I. Jurašinović esitab oma apellatsioonkaebuse põhjenduseks kolm väidet.

Esimene väide

Poolte argumendid

19 Esimeses väites on I. Jurašinović sisuliselt seisukohal, et kuna Üldkohus ei tutvunud enne tühistamishagi lahendamist kõnealuste dokumentidega ega analüüsinud neid, ei järginud ta „õiglase kohtuliku arutamise” nõudeid.

20 Nõukogu sõnul on see väide kõigepealt ilmselgelt vastuvõetamatu, kuna I. Jurašinović ei ole märkinud, millist õigusnormi on rikutud.

21 Lisaks väidab nõukogu, et igal juhul ei kohusta ükski norm Üldkohut enne dokumentidega tutvumise võimaldamisest keeldumise otsuse peale esitatud tühistamishagi lahendamist nõudma, et esitataks dokumendid, millega tutvumist taotletakse, ega neid dokumente analüüsima. Nimelt ei kohtupraktika ega ka Üldkohtu kodukorra sätetega, mis reguleerivad meetmeid menetluse korraldamiseks ja menetlustoiminguid, ei ole kehtestatud sellist kohustust, vaid Üldkohtul on õigus paluda kõnealused dokumendid esitada.

Euroopa Kohtu hinnang

22 Esmalt tuleb märkida, et vastupidi nõukogu väidetele ilmneb I. Jurašinovići enda esitatud argumentidest, et ta väitis selgelt, et õigust õiglasele kohtulikule arutamisele on rikutud eelkõige seeläbi, et Üldkohus ei analüüsinud taotletavaid dokumente. Järelikult on esimene väide vastuvõetav.

23 Mis puudutab sisulist külge, siis tuleb kontrollida, kas nagu I. Jurašinović väidab, oli Üldkohus kohustatud tühistamishagi lahendamiseks nõudma taotletud dokumentide esitamist.

24 Sellega seoses tuleb aga tõdeda, et ükski norm Üldkohtu kodukorras ei näe sellist kohustust ette.

25 Nimelt, nagu nõukogu õigesti märkis, on Üldkohtu kodukorra sätetes, mis reguleerivad meetmeid menetluse korraldamiseks ja menetlustoiminguid, ehk eelkõige kodukorra artikli 64 lõike 3 punktis d, artikli 65 punktis b ja artikli 67 lõikes 3 üksnes ette nähtud, et Üldkohus võib vajaduse korral tutvuda dokumendiga, mille avalikustamisest on keeldutud, paludes asjaomasel institutsioonil selle dokumendi esitada.

26 Sellega seoses tuleb veel lisada, et niisuguse otsuse õiguspärasust, millega keeldutakse dokumentidega tutvumise võimaldamisest, nagu on kõne all käesolevas asjas, tuleb üldjuhul hinnata lähtuvalt põhjendustest, mille alusel see on vastu võetud, mitte ainult taotletavate dokumentide sisust.

27 Kui hageja seab kahtluse alla sellise otsuse õiguspärasuse, millega määruse nr 1049/2001 artiklis 4 ette nähtud mõne erandi alusel keelduti võimaldamast tal dokumendiga tutvuda, ja väidab selleks, et asjaomase institutsiooni viidatud erand ei olnud taotletavale dokumendile kohaldatav, on Üldkohus kohustatud nõudma selle dokumendi esitamist ja dokumenti analüüsima, järgides hageja õigust kohtulikule kaitsele. Nimelt, kui Üldkohus ise ei ole kõnealuse dokumendiga tutvunud, ei ole tal võimalik konkreetselt hinnata, kas asjaomane institutsioon võis viidatud erandi alusel õiguspäraselt keelduda dokumendiga tutvumise võimaldamisest, ning seega kontrollida selle otsuse õiguspärasust, millega keelduti võimaldamast kõnealuse dokumendiga tutvuda (vt selle kohta 21. juuni 2012. aasta otsus kohtuasjas C-135/11 P: IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds *vs.* komisjon, punkt 75).

28 Nagu nähtub eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 18 ja 29, ei väitnud I. Jurašinović esimeses kohtuastmes siiski, et määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti a esimeses ja kolmandas taandes ette nähtud erandid ei olnud kõnealustele dokumentidele kohaldatavad, vaid piirdus nende argumentide põhjendatuse vaidlustamisega, mis nõukogu esitas vaidlusaluses otsuses ja mille eesmärk oli tõendada, et dokumentide avalikustamine oleks kahjustanud nende eranditega kaitstavaid huve.

29 Ei saa aga väita, et selleks et hinnata, kas õiguspärased on dokumendiga tutvuda võimaldamast keeldumise põhjendused, mis institutsioon on esitanud lähtuvalt erandist, mille kohaldatavust ei ole vaidlustatud, oleks Üldkohus kohustatud süstemaatiliselt nõudma, et esitataks kogu dokument, millega tutvumise võimalust taotletakse.

30 Nimelt võib Üldkohus kasutada kaalutlusruumi, mis tal on tõendite hindamisel, et otsustada, kas konkreetsel juhul on vaja, et tema menetluses see dokument esitataks, ning seda eesmärgiga analüüsida nende põhjenduste paikapidavust, mille alusel institutsioon keeldus kõnealuse dokumendiga tutvumise võimaldamisest.

31 Järelikult tuleb esimene väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide

Poolte argumendid

32 Teises väites leiab I. Jurašinović kõigepealt, et kuna Üldkohus otsustas, et nõukogul oli õigus keelduda taotletavate dokumentidega tutvumise võimaldamisest, põhjusel et need sisaldasid „tundliku sisuga teavet”, ilma et neid oleks siiski eelnevalt määratletud „tundliku sisuga dokumentidena” määruse nr 1049/2001 artikli 9 lõike 1 tähenduses, eiras ta viimati nimetatud sätet ja sama määruse artikli 4 lõiget 1. Nimelt niisugune tõlgendus laiendab esiteks artikli 9 lõike 1 kohaldamisala kaugemale, kui on selle sõnastuses ette nähtud, ja teiseks annab institutsioonidele kaalutlusõiguse keelduda mis tahes dokumendiga tutvumise võimaldamisest, määratledes selle „tundliku sisuga” dokumendina tagantjärele, mitte kohe selle koostamisel.

33 Seejärel märgib I. Jurašinović, et niisugune määruse nr 1049/2001 artikli 9 lõike 1 lai tõlgendamine on seda vähem põhjendatud, kui – nagu käesoleval juhul – asjaomane institutsioon keeldub rahvusvaheliste suhete kaitsmisega seotud põhjendustel võimaldamast tutvuda dokumentidega, mida ei ole selle sätte kohaselt määratletud. Nimelt on selles sättes viidatud üksnes huvidele „avaliku julgeoleku alal, kaitsepoliitilistes ja sõjalistes küsimustes" ning selles ei ole mainitud rahvusvaheliste suhete kaitsmist.

34 Lõpuks on I. Jurašinović seisukohal, et asjaolu, et taotletavad dokumendid koostati käesoleval juhul enne määruse nr 1049/2001 jõustumist, ei puutu asjasse, kuna nõukogul on õigus – mida ta käesolevas asjas ei kasutanud – määratleda dokumente artikli 9 lõike 1 tähenduses „tundliku sisuga" dokumentidena pärast nende koostamist.

35 Sellega seoses vastab nõukogu kõigepealt, et eeldus, millel I. Jurašinovići argumendid rajanevad, on ilmselgelt väär, kuna vaidlusalune otsus põhines ainult määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti a esimesel ja kolmandal taandel, mitte artiklil 9. Pealegi olid kõnealused dokumendid määrusest nr 1049/2001 varasemad ning neid ei saanud seega määratleda „tundliku sisuga" dokumentidena artikli 9 lõike 1 tähenduses.

36 Nõukogu väidab seejärel, et I. Jurašinovići arutluskäik põhineb sellel, et ta ajab segi määruse nr 1049/2001 artikli 9 lõikes 1 määratletud mõiste „tundliku sisuga dokument" ja Üldkohtu kasutatud mõiste „tundliku sisuga teave". Nimelt esimene mõiste viitab dokumentidele, mis on vastavalt kõnealusele sättele liigitatud kui „CONFIDENTIEL", „SECRET" või „TRÈS SECRET", samas kui teine mõiste puudutab teavet, mille avalikustamine kahjustaks avaliku huvi kaitset seoses rahvusvaheliste suhetega.

37 Lõpuks märgib nõukogu, et kõnealustele sätetele I. Jurašinovići pakutav tõlgendus muudab mõttetuks määruse nr 1049/2001 artiklis 4 ette nähtud erandi, mis puudutab rahvusvaheliste suhete kaitsmist, kuna see tähendab, et nimetatud erandile võib tugineda üksnes juhul, kui määruse artikkel 9 on kohaldatav, samas kui selles artiklis ei ole viidatud liidu rahvusvaheliste suhete kaitsmisele.

Euroopa Kohtu hinnang

38 Kõigepealt tuleb tõdeda, et vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 7 ja 43 ilmneb, et vaidlusalune otsus on vastu võetud ainult määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti a esimese ja kolmanda taande alusel, eelkõige aruannetes sisalduva tundliku sisuga teabe tõttu, mis oleks võinud kahjustada avalikke huve seoses avaliku julgeoleku ja rahvusvaheliste suhetega. Nõukogu ei kohaldanud seega nende aruannete suhtes tundliku sisuga dokumentide erikorda, mis on ette nähtud määruse nr 1049/2001 artiklis 9.

39 I. Jurašinović on siiski seisukohal, et nõukogu ei saanud aruannetega tutvumise keelamiseks tugineda artiklis 4 ette nähtud eranditele, kuna ta ei olnud neid eelnevalt määruse nr 1049/2001 artikli 9 lõike 1 alusel liigitanud kui „TRÈS SECRET/TOP SECRET", „SECRET" või „CONFIDENTIEL".

40 Määruse nr 1049/2001 artiklite 4 ja 9 sellise tõlgendusega ei saa nõustuda.

41 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 51 õigesti leidis, ei tulene ei määruse nr 1049/2001 artiklist 4 ega artiklist 9, et see, kui dokumenti ei ole vastavalt artikli 9 lõikele 1 eelnevalt liigitatud, välistab institutsiooni võimaluse keelduda artikli 4 alusel sellega tutvumise võimaldamisest.

42 Edasi tuleb märkida, et nendel kahel sättel on erinevad eesmärgid.

43 Nimelt esiteks, nagu nähtub ka määruse nr 1049/2001 artikli 2 lõikest 5, on selle määruse artikli 9 eesmärk üksnes näha ette eelkõige isikutele, kelle ülesanne on institutsioonide dokumentide tutvumise taotlusi läbi vaadata, erirežiim dokumentide jaoks, mis on määratletud tundliku sisuga dokumentidena ja liigitatud kui „TRÈS SECRET/TOP SECRET", „SECRET" või „CONFIDENTIEL" vastavalt asjaomase institutsiooni eeskirjadele, mis kaitsevad liidu või selle ühe või mitme liikmesriigi olulisi huve määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud valdkondades.

44 Teiseks, kuivõrd määruse nr 1049/2001 artikliga 4 on kehtestatud erandnormid avalikkusele selle määruse artiklis 1 antud õigusest tutvuda institutsioonide dokumentidega, on selle kohaselt institutsioonidel lubatud dokumendiga tutvumist keelata, et vältida olukorda, kus dokumendi avalikustamine kahjustaks mõnd artikliga 4 kaitstud huvi (vt selle kohta 1. veebruari 2007. aasta otsus kohtuasjas C-266/05 P: Sison *vs.* nõukogu, EKL 2007, lk I-1233, punkt 62 ning 17. oktoobri 2013. aasta otsus kohtuasjas C-280/11 P: nõukogu *vs.* Access Info Europe, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

45 Lõpuks tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb, et juhul, kui asjaomane institutsioon otsustab keelduda andmast võimalust tutvuda dokumendiga, mille väljastamise taotlus on talle esitatud, on ta üldjuhul kohustatud selgitama küsimust, kuidas selle dokumendiga tutvumine võib konkreetselt ja tegelikult kahjustada huve, mida kaitseb määruse nr 1049/2001 artiklis 4 sätestatud erand, millele see institutsioon tugineb. Peale selle peab kahjustamise ohtu olema võimalik mõistlikult ette näha ja see ei tohi olla puht oletuslik (21. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-506/08 P: Rootsi *vs.* MyTravel ja komisjon, EKL 2011, lk I-6237, punkt 76 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Selles kontekstis ei saa asjaolu, et institutsioon leiab, et dokument on määruse nr 1049/2001 artikli 9 tähenduses tundliku sisuga, mis tähendab, et selle dokumendiga tutvumise taotlusi tuleb läbi vaadata selles sättes ette nähtud erirežiimi alusel, iseenesest põhjendada määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis a ette nähtud erandite kohaldamist sellele dokumendile.

47 Samamoodi ja ümberpöördult ei saa pelk asjaolu, et dokumenti ei ole määratletud artikli 9 tähenduses „tundliku sisuga dokumendina", välistada määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis a ette nähtud erandite kohaldamist, ilma et viimati nimetatud sättelt võetaks selle kasulik mõju.

48 Seetõttu ei ole teine väide põhjendatud.

Kolmas väide

Poolte argumendid

49 Kolmanda väitega heidab I. Jurašinović Üldkohtule sisuliselt ette, et ta pani toime mitu õigusnormide rikkumist, kui ta lükkas tagasi argumendi, mille kohaselt nõukogu oli vääralt keeldunud võimaldamast I. Jurašinovićil aruannetega tutvuda, kuigi ta oli need juba määruse nr 1049/2001 alusel edastanud kolmandatele isikutele, konkreetselt EJRK prokurörile ja A. Gotovina kaitsjale.

50 Esiteks väidab I. Jurašinović, et aruanded edastati EJRK-le mitte vastavalt väidetavale rahvusvahelise kohtuga rahvusvahelise koostöö tegemise põhimõttele, mida ei ole olemaski, vaid määruse nr 1049/2001 alusel. Neil asjaoludel ei saa nõukogu keelduda võimaldamast kolmandatel isikutel nagu I. Jurašinović tutvuda dokumentidega, mis ta on A. Gotovinale juba edastanud. Nimelt kujutab niisugune keeldumine endast I. Jurašinović diskrimineerimist võrreldes A. Gotovinaga, pidades silmas, et mõlemad on liidu kodanikud.

51 Vastuseks nendele argumentidele väidab nõukogu, et I. Jurašinović ajab üldsuse juurdepääsu institutsioonide dokumentidele segi eelisjuurdepääsuga nendele dokumentidele. Ainult esimest liiki juurdepääsu reguleerib määrus nr 1049/2001 ning sellel on *erga omnes* ulatus. Seevastu juhul, kui

dokumendiga võimaldatakse tutvuda muul õiguslikul alusel kui määrus nr 1049/2001, on tegemist eelisjuurdepääsuga, mis puudutab ainult selle saajat. Nõukogu täpsustab, et kõnealuste dokumentide edastamine EJRK prokurörile ja A. Gotovina kaitsjale kuulub teist liiki juurdepääsu alla ja teenib liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärke, mille hulgas on ka rahvusvahelise koostöö edendamine.

52 Teiseks vaidlustab I. Jurašinović ühelt poolt Üldkohtu järelduse, mille kohaselt kõnealuste dokumentide edastamine EJRK prokurörile ja A. Gotovina kaitsjale toimus EJRK menetluskorra ja tõendite esitamise korra artikli 70 B alusel, kuna see järeldus tugineb üksnes selgitustele, mis nõukogu esitas kostja vastuses ja kohtuistungil, ning mitte ühelegi tõendile. Teiselt poolt heidab I. Jurašinović Üldkohtule ette, et viimane tuvastas, et kõik ECMM-i arhiivimaterjalid edastati 1990-ndatel aastatel EJRK-le, et võimaldada EJRK prokuröril endise Jugoslaavia territooriumil alates 1991. aastast toime pandud rahvusvahelise humanitaarõiguse raskete rikkumiste eest eeldatavalt vastutavad isikud kohtu alla anda, samas kui kohtuistungil ei olnud nõukogu esindaja võimeline täpselt märkima, mis kuupäeval dokumendid EJRK-le saadeti.

53 Nõukogu väidab, et küsimus, kas EJRK menetluskorra ja tõendite esitamise korra artikkel 70 B oli kõnealuste dokumentide edastamise õiguslik alus, ei ole liidu õiguse seisukohast määrava tähtsusega. Nimelt käesoleval juhul on oluline kindlaks teha, kas asjaomased dokumendid edastati EJRK prokurörile ja A. Gotovina kaitsjale määruse nr 1049/2001 või varem kohaldamisele kuulunud liidu õigusnormi alusel, milleks oli nõukogu 20. detsembri 1993. aasta otsus 93/731/EÜ üldsuse juurdepääsu kohta nõukogu dokumentidele (EÜT L 340, lk 43). Nõukogu sõnul ei olnud see aga nii, kuivõrd kõnealused dokumendid edastati liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames.

54 Kolmandaks väidab I. Jurašinović, et kuna Üldkohus isegi osaliselt ei tühistanud vaidlusalust otsust seetõttu, et 48 aruannet tõepoolest edastati A. Gotovina kaitsjale, rikkus kohus õigusnormi.

55 Nõukogu väidab sellega seoses, et need 48 aruannet ei olnud üldkasutatavad.

56 Neljandaks ja ühtlasi viimaseks märgib I. Jurašinović, et kuna Üldkohus ei võtnud arvesse 30. mai 2007. aasta kirja, milles A. Gotovina palus määruse nr 1049/2001 alusel nõukogul võimaldada tal aruannetega tutvuda, seetõttu, et kõnealust kirja ei esitatud kohtuasjas T-465/09, milles tehti vaidlustatud kohtuotsus, siis rikkus kohus õigusnormi. Sellega seoses väidab I. Jurašinović, et ta sai kõnealusest kirjast teada alles pärast menetlustoimingute lõpetamist selles kohtuasjas, mistõttu ei olnud tal võimalik seda dokumenti esitada, seda enam, et Üldkohus lükkas tema repliigi hilinemise tõttu tagasi. Sama kiri on siiski esitatud kohtuasjas T-63/10: Jurašinović *vs*. nõukogu, milles on tehtud Üldkohtu 3. oktoobri 2012. aasta otsus ning mille pooled ja kohtukoosseis olid samad. Seega ei saanud Üldkohus selle kirja olemasolus tegelikult kahelda.

57 Nõukogu vastab sellele, et taotlust, millele I. Jurašinović viitab, ei esitatud määruse nr 1049/2001 alusel, kuivõrd tegemist oli eelisjuurdepääsu taotlusega. Igal juhul väidab nõukogu esiteks, et ta ei vaadanud seda taotlust läbi määruse nr 1049/2001 kohaldamisalasse kuuluvana, ning teiseks, et dokumente ei saadetud otse A. Gotovina kaitsjale.

Euroopa Kohtu hinnang

58 Nendele argumentidele vastamiseks piisab, kui märkida, et isegi kui oletada, et taotlejale määruse nr 1049/2001 alusel antud õigus dokumendiga tutvuda võimaldab – nagu I. Jurašinović väidab – mis tahes muul isikul, kes taotleb võimalust selle dokumendiga tutvuda, selle dokumendi saada, siis tuleb tõdeda, et vaidlustatud kohtuotsusest ilmneb, et I. Jurašinovićil ei õnnestunud tõendada, et A. Gotovina kaitsjale ja EJRK prokurörile anti võimalus tutvuda aruannetega määruse nr 1049/2001 alusel.

59 Nimelt, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 63, on ainus tõend, millele I. Jurašinović sellega seoses kohtuistungil tugines, 30. mai 2007. aasta kiri, milles A. Gotovina või tema nõustajad palusid nõukogul võimaldada aruannetega tutvuda. Seda kirja aga kõnealuses kohtuasjas ei esitatud.

60 Järelikult ei rikkunud Üldkohus õigusnorme, kui ta ei võtnud kõnealust kirja arvesse.

61 Nimelt esiteks tunnistab I. Jurašinović, et ta ei esitanud 30. mai 2007. aasta kirja kohtuasjas, milles tehti vaidlustatud kohtuotsus. Sellega seoses piirdub ta selle põhjuse selgitamisega, mille tõttu ta jättis selle tõendi esitamata ja milleks oli asjaolu, et Üldkohus ei võtnud tema hilinenult esitatud repliiki vastu ja menetlustoimingud lõpetati.

62 Mis puudutab teiseks I. Jurašinovići väidet, et Üldkohtule ei saanud selle kirja olemasolu olla teadmata, kuna see esitati igal juhul kohtuasja T-63/10 toimikusse, siis piisab, kui märkida, et vastavalt kohaldatavatele menetlusnormidele ei saa Üldkohus hagis esitatud väite põhjendatust hinnata tõendite alusel, mida ei ole selles kohtuasjas esitatud.

63 Mis puudutab käesoleva väite põhjendamiseks esitatud muid argumente, siis piisab, kui tõdeda, et need lähtuvad eeldusest, et aruanded, millega A. Gotovina kaitsjal ja EJRK prokuröril oli võimalik tutvuda, edastati neile määruse nr 1049/2001 alusel.

64 Käesoleva kohtuotsuse punktides 58–62 nimetatud põhjustel ei õnnestunud I. Jurašinovićil aga tõendada, et see eeldus on põhjendatud. Seetõttu tuleb need argumendid tagasi lükata.

65 Peale selle tuleb märkida, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 57 õigesti rõhutab, et õiguslik alus, mille põhjal aruanded A. Gotovinale EJRK-s teda puudutava menetluse käigus edastati, ei saa seada kahtluse alla vaidlusaluse otsuse õiguspärasust, kuna ei ole tõendatud, et see on vastu võetud määruse nr 1049/2001 alusel.

66 Eespool esitatud kaalutlusi silmas pidades tuleb ka kolmas väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata ja seega apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

67 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonikaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

68 Kuna kohtuotsus on tehtud I. Jurašinovići kahjuks, tuleb kohtukulud vastavalt nõukogu nõudele välja mõista temalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja I. Jurašinovićilt.

Allkirjad